

**UCHWAŁA NR LXXXII/585/24
RADY MIEJSKIEJ W GRYFINIE**

z dnia 21 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc: Uchwała Nr XXXI/257/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2024 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Rafał Guga

Załącznik do uchwały Nr LXXXII/585/24
Rady Miejskiej w Gryfinie
z dnia 21 marca 2024 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej
na lata 2024-2030**

Gryfino 2024

WSTĘP	3
I. PRZEMOC – PODSTAWY TEORETYCZNE	5
1. DEFINICJA PRZEMOCY	5
2. RODZAJE PRZEMOCY	6
3. REGULACJE PRAWNE	7
II. ZJAWISKO PRZEMOCY W GMINIE GRYFINO	8
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY GRYFINO	8
2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY GRYFINO	8
3. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” ORAZ DANYCH INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO	11
<i>GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GRYFINIE</i>	11
<i>OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GRYFINIE</i>	14
<i>GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GRYFINIE</i>	15
<i>PUNKT DORADZTWA I KONSULTACJI</i>	17
<i>KOMENDA POWIATOWA POLICJI W GRYFINIE</i>	18
<i>PROKURATURA REJONOWA W GRYFINIE</i>	19
<i>ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ SĄDU REJONOWEGO W GRYFINIE</i>	20
<i>POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRYFINIE</i>	21
<i>PLACÓWKI OŚWIATOWE</i>	22
4. WNIOSKI Z RAPORTU DIAGNOZY PROBLEMÓW I POZYTYWNEGO POTENCJAŁU MŁODZIEŻY W UJĘCIU PROFILAKTYKI ZINTEGROWANEJ	23
III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU i CELE SZCZEGÓŁOWE	24
IV. REALIZACJA PROGRAMU	27
1. ADRESACI PROGRAMU:	27
2. REALIZATORZY PROGRAMU	27
3. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:	28
V. MONITOROWANIE	28
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	29
VII. ZAKOŃCZENIE	29

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej opracowuje się w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej, jak również w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Gryfino.

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej planowany jest w perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024, wprowadzającym nowe kierunki działań w zależności od diagnozowanych potrzeb społecznych, jak również dostosowanym do obowiązujących przepisów prawa.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024- 2030 jest realizowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ponadto nawiązuje do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Gryfino, jak również do Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, który określa działania i jest podstawą do opracowania programu na szczeblu lokalnym. Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Pomimo, iż Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2024-2030 obowiązuje do końca 2024 r., opracowuje się nowy dokument, z uwagi na konieczność dostosowania postanowień Programu przede wszystkim do zmian legislacyjnych dokonanych w ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta nałożyła na gminę nowe obowiązki, w tym powołanie zespołów interdyscyplinarnych, co skutkowało zniesieniem funkcjonującego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych i zastąpienie ich Grupami Diagnostyczno-Pomocowymi.

Ustawodawca wskazał, iż powołanie nowych zespołów interdyscyplinarnych winno nastąpić do dnia 23.09.2023 r. Wobec powyższego dnia 22 września 2023 r. Zarządzeniem Nr 0050.93.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino został powołany nowy skład osobowy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie, którego członkowie są przedstawicielami podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej zastępująca dotychczas obowiązującą ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zmiany w przepisach, wprowadzone zostały wyżej wspomnianą ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). Poniżej opisano najważniejsze zmiany w przepisach.

Nazwa ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zmieniona na ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej pokazuje kierunek tych zmian. Bowiem zmianie uległa terminologia stosowana w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Jak argumentowano w uzasadnieniu do rządowego projektu nowelizacji ustawy, „obowiązująca nazwa ustawy stygmatyzuje rodzinę i wskazuje, że wyłącznie rodzina jest środowiskiem, w którym dochodzi do aktów przemocy. Zachowania przemocowe mogą występować również pomiędzy byłymi małżonkami, którzy w świetle prawa nie są rodziną, czy osobami żyjącymi w związkach nieformalnych”. Potrzebę zastąpienia wyrażenia „przemoc w rodzinie” określeniem „przemoc domowa” podnoszono praktycznie od pierwszych prac nad ustawą na początku lat dwutysięcznych. Nowelizacja rozszerza także dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc.

W dalszej części programu znajdują się podstawy teoretyczne dotyczące zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej, jak i osób stosujących przemoc domową.

Akt prawny, o którym mowa określa również zadania własne gminy, do których w szczególności należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina Gryfino podejmuje szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Jednym z działań było powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie.

Warto wskazać, iż wszelkie nowe regulacje prawne zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zostały wprowadzone dla zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa do życia i zdrowia, poszanowania godności osobistej każdego człowieka oraz w celu zapewnienia wszystkim osobom doznającym przemocy domowej właściwej i fachowej pomocy ze strony wszystkich instytucji powołanych do działania na ich rzecz. Dlatego też niniejszy program obejmuje zadania do realizacji dla wszystkich jednostek i instytucji, które nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Nadrzędnym celem niniejszego Programu jest ograniczenie na terenie Miasta i Gminy Gryfino problemu przemocy oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych działań przez instytucje pomocowe. Natomiast cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej i będą realizowane we współdziałaniu instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Gryfino.

I. PRZEMOC – PODSTAWY TEORETYCZNE

We współczesnym świecie przemoc jest zjawiskiem niepokojąco narastającym, a jego doświadczanie jest sytuacją wyjątkowo trudną, bowiem przemoc narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Zadaniem władz publicznych jest zapewnienie wszystkim obywatelom równego traktowania, jak również poszanowanie ich praw i wolności. Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

1. DEFINICJA PRZEMOCY

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

2. RODZAJE PRZEMOCY

Przemoc może przybierać różną postać. Najczęściej wyróżniamy przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną oraz cyberprzemoc. Każdy z wymienionych rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Osoby doświadczające przemocy domowej bardzo rzadko doznają tylko jednego rodzaju przemocy. Ponadto przemoc rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Wyróżniamy rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przemoc fizyczna przybiera wiele różnych form: od dawania klapsów, potrząsania i ciągnięcia za włosy, aż po przypalenie, duszenie i użycie broni palnej.
- **Przemoc psychiczna** – obejmuje przymus, groźby, zastraszanie, wykorzystywanie emocjonalne. Ma na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach życia. Najczęstsze formy przemocy psychicznej to: wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, stosowanie groźb, zawstydzanie, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami.
- **Przemoc seksualna** – polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, ale także na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także groźbach jej użycia.
Formy przemocy seksualnej to m.in.: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych.
- **Przemoc ekonomiczna** – sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc innego typu. Przemoc ekonomiczna ma na celu uzyskanie kontroli w zakresie posiadanych przez rodzinę zasobów ekonomicznych, zarówno pieniędzy, jak i innych dóbr. Jako przykłady przemocy ekonomicznej można wskazać odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków

finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, ale także niszczenie przedmiotów.

- **Zaniedbanie** – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych osób najbliższych.
- **Cyberprzemoc** – zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, prześladowania, nękania, kontrolowania osoby doznającej przemocy. Przykłady cyberprzemocy obejmują obraźliwe i krzywdzące wiadomości SMS, e-maile, rozsyłanie ośmieszających i kompromitujących informacji, zdjęć, filmów czy komentarzy na portalach społecznościowych.

3. REGULACJE PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938, 2760)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2023 poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 145)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 poz. 1870)

II. ZJAWISKO PRZEMOCY W GMINIE GRYFINO

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY GRYFINO

Gmina Gryfino jest gminą miejsko – wiejską, położoną w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Obejmuje 41 miejscowości, skupionych w 28 sołectwach. Siedzibą władz samorządowych, zarówno na szczeblu gminnym jak i powiatowym jest miasto Gryfino. Według danych pozyskanych z Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miasta i Gminy Gryfino, w ubiegłym roku na terenie gminy zameldowanych było 28.529 osób, w tym 14.851 kobiet oraz 13.678 mężczyzn. Liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia wynosiła 23.502. Należy podkreślić, że na terenie Gminy Gryfino zamieszkuje więcej osób. Wynika to z faktu przebywania osób, które w związku z konfliktem zbrojnym opuściły teren Ukrainy, a także osób, które nie są zameldowane, w związku z brakiem takiego obowiązku.

PŁEĆ	WIEK	LICZBA LUDNOŚCI
Kobiety	0 – 17 lat	2.471
	18 – 59 lat	7.614
	60 + lat	4.766
Mężczyźni	0 – 17 lat	2.556
	18 – 64 lat	8.501
	65 + lat	2.621

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego

Z powyższych danych wynika, iż i na terenie Gminy Gryfino zameldowanych jest więcej kobiet, niż mężczyzn. Ponadto największą liczbę osób stanowią osoby w wieku produkcyjnym.

2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY GRYFINO

Określenie skali zjawiska przemocy domowej jest zadaniem niezwykle trudnym. Osoby, które doświadczają przemocy często nie chcą mówić o swoim problemie ze względu na strach, poczucie winy, strach przed zmianą bądź też obawę przed osądzeniem ze strony rodziny czy też społeczności lokalnej. Przemocy domowej towarzyszy wiele stereotypów, które powstrzymują osoby doświadczające przemocy przed skorzystaniem z pomocy.

Analiza zjawiska przemocy domowej w Gminie Gryfino została określona na podstawie posiadanych danych zastanych gromadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie, Ośrodek Pomocy

Spółecznej w Gryfinie oraz instytucje, które realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Przeciwdziałanie przemocy domowej na wszystkich jej płaszczyznach i w różnym zakresie stanowi powinność działań wielu podmiotów, począwszy od organów władzy publicznej, poprzez wyspecjalizowane instytucje i organizacje utworzone w celu jej zwalczania, na indywidualnych obywatelach kończąc. Niezależnie od woli współpracy pomiędzy instytucjami czy osobami prywatnymi warunkiem koniecznym skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej jest przyjęcie odpowiednich regulacji prawnych, a także efektywna polityka karna i społeczna, które będą stanowić podstawę działania zarówno tych, na których ciąży prawny obowiązek, jak i tych, którzy realizując społeczny obowiązek, pragną nieść pomoc i wsparcie osobom krzywdzonym. Organy administracji rządowej i samorządowej winny współdziałać również z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są poprzez procedurę „Niebieskie Karty” stanowiącą narzędzie, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, jak również współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Na podstawie danych zespołu interdyscyplinarnego, możliwe jest określenie liczby osób, zamieszkujących na terenie gminy Gryfino, które zgłosiły problem przemocy.

Poniższe dane przedstawiają dane ilościowe dotyczące osób doznających przemocy domowej z podziałem na płeć.

Kategorie osób doznających przemocy	Liczba osób doznających przemocy		
	2021	2022	2023
Kobiety	56	85	88
Mężczyźni	10	23	21
Dzieci	12	22	50
Razem:	92	81	159

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie

Powyższe dane wskazują tendencję wzrostową liczby osób doznających przemocy domowej w gminie Gryfino. W roku 2023 osób doznających przemocy domowej było aż o 78 osób więcej. Na daną sytuację może mieć wpływ zakończenie okresu pandemii, po którym rodziny chętniej zaczęły sięgać po pomoc instytucjonalną. Osoby częściej same zgłaszają problem przemocy, być może dzięki działaniom podejmowanym przez Ośrodek Pomocy

Spółecznej w Gryfinie, które mają na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy. Z powyższych danych wynika, iż znacznie więcej osób doznających przemocy jest płci żeńskiej. Niemniej jednak diagnozuje się, że w 2022 i 2023 r. w procedurach „Niebieskie Karty” podwoiła się ilość mężczyzn, jako osoby doznającej przemocy domowej. Kolejną grupą osób, która częściej doznaje przemocy są dzieci. Zauważalny jest wzrost liczby dzieci doznających przemocy domowej w roku 2023. Należy przy tym podkreślić, iż zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobą doznającą przemocy domowej jest także małoletni, będący świadkiem przemocy domowej.

Przemoc może pojawić się w każdym domu, niezależnie od statusu społecznego rodziny, ani miejsca zamieszkania, a osoby doznające przemocy bywają mieszkańcami zarówno miasta, jak i terenów wiejskich. Problem przemocy występuje w gminie Gryfino i można uznać, że jest zjawiskiem trudnym do zdiagnozowania, gdyż możliwe jest to dopiero po powzięciu informacji przez odpowiednie instytucje, o wystąpieniu tego zjawiska w danym środowisku. Dlatego bardzo ważnym aspektem jest podejmowanie działań, ukierunkowanych na podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jak również działań profilaktycznych związanych z upowszechnianiem informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy domowej.

Warto zaznaczyć, iż od kwietnia 2021 roku na terenie Gminy Gryfino funkcjonuje Lokalny Telefon Zaufania dla osób doznających przemocy domowej. Telefon Zaufania dostępny jest przez siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Osoby doznające przemocy mają możliwość uzyskania kompleksowych informacji na temat możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w instytucjach lub placówkach świadczących pomoc, jak również informacji o trybie i sposobie postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia zjawiska przemocy domowej. W latach 2021 - 2023 przeprowadzono łącznie 41 rozmów wspierających.

Poniższe dane przedstawiają liczbę przeprowadzonych rozmów/interwencji w ramach Lokalnego Telefonu Zaufania.

Liczba przeprowadzonych rozmów/interwencji w ramach Lokalnego Telefonu Zaufania		
2021	2022	2023
20	16	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie

Z powyższych danych wynika, iż najwięcej rozmów przeprowadzono w roku 2021. Wówczas nadal obowiązywał okres pandemii, niektóre placówki nadal pracowały zdalnie. Zaznaczyć należy, że osoby, które korzystają z infolinii często chcą pozostać anonimowe, zatem jest to kolejny powód, który utrudnia zdiagnozowanie rzeczywistej liczby osób doznających przemocy domowej na terenie gminy Gryfino.

3. PROBLEM PRZEMOCY W PERSPEKTYWIE DANYCH GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I REALIZACJI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” ORAZ DANYCH INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY GRYFINO

GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W GRYFINIE

Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Jest to grupa specjalistów, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentuje, podejmująca współpracę i działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Gryfino.

W roku 2023 ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie została znowelizowana ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). W związku z dokonaną nowelizacją zmianie uległy przepisy dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, wobec czego zasadnym było zniesienie dotychczas funkcjonującego Zespołu i powołanie nowego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dnia 22 września 2023 r. Zarządzeniem Nr 0050.93.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino został powołany nowy skład osobowy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie, którego członkowie są przedstawicielami podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, m.in. w zakresie diagnozowania problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowania działań profilaktycznych,

edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Ponadto jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny jest powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych, w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, jak również monitorowanie realizowanych przez grupy zadań i monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A”, przez przedstawiciela właściwej służby.

Na terenie gminy Gryfino, w okresie od stycznia 2020 r. do grudnia 2023 r. wszczęto łącznie 324 procedur „Niebieskie Karty”.

Poniższa tabela przedstawia dane ilościowe dotyczące procedur „Niebieskie Karty” wszczętych przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów na przestrzeni lat 2020 -2023.

Przedstawiciele podmiotów uprawnionych:	Liczba procedur „Niebieskie Karty” w latach:			
	2020	2021	2022	2023
Funkcjonariusz Policji	71	54	63	75
Pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	3	15	11	17
Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	2	3	0
Przedstawiciel oświaty	0	2	4	2
Przedstawiciel ochrony zdrowia	1	0	0	0
Razem:	76	73	81	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru wpływu kwestionariuszy „Niebieska Karta” do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie

Z zaprezentowanych danych wynika, iż zdecydowana większość procedur „Niebieskie Karty” wdrażana jest przez funkcjonariuszy Policji. To oni podejmując działania interwencyjne w środowisku sporządzają najwięcej formularzy Niebieska Karta część A. Kolejną osobą uprawnioną do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” jest pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. W roku 2023 zauważa się znaczny wzrost procedur „Niebieskie Karty” wszczętych przez pracowników socjalnych. Oświata, jak i GKRPA wdrażają najmniejszą ilość procedur. W roku 2023 GKRPA nie wdrożyła żadnej procedury „Niebieskie Karty”, gdyż podczas prowadzonych postępowań o skierowanie

na leczenie odwykowe członkowie komisji, w trakcie rozpoznawania sytuacji rodzinnej nie powzięli informacji, że osoba uzależniona od alkoholu stosuje przemoc domową. Placówki ochrony zdrowia w latach 2021, 2022, 2023 nie wdrożyły procedury „Niebieskie Karty”. Prawdopodobną przyczyną braku podejmowania działań w inicjowaniu procedury „Niebieskie Karty” przez placówki ochrony zdrowia, jest brak sytuacji związanych z diagnozowaniem problemu przemocy. Bardzo ważne jest, aby w stosunku do instytucji, które nie wdrażają lub wdrażają znikomą ilość procedur „Niebieskie Karty”, realizować szkolenia, warsztaty lub programy edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Powyższe dane wskazują, że w roku 2023 zostało wdrożonych najwięcej procedur „Niebieskie Karty”, a najmniej w roku 2020. Należy zwrócić uwagę że rok 2020 to czas pandemii, a niesienie pomocy osobom doświadczającym przemocy było utrudnione. Bowiem wiele placówek pracowało zdalnie, część z nich była zamknięta. Osoby stosujące przemoc mogły czuć się bezkarnie, natomiast osoby doznające przemocy były odizolowane.

Natomiast wzrost liczby wszczętych procedur w roku 2023 może być spowodowany nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, gdyż ustawodawca wprowadził obszerny katalog osób które mogą zostać uznane za osobę doznającą przemocy domowej. Zrezygnowano z powiązań o charakterze biologicznym, jako przestanki wdrożenia procedury „Niebieskie Karty”.

Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, jak również współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku: „ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej” lub „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.”

Poniższe dane przedstawiają stosunek procedur „Niebieskie Karty” wszczętych i prowadzonych do procedur, które zostały zakończone w latach 2020 - 2023.

	2020	2021	2022	2023
Liczba procedur „Niebieskie Karty”	76	73	81	94
Liczba zakończonych procedur NK w związku z brakiem zasadności podejmowania działań	34	28	26	32

Liczba zakończonych procedur w związku z ustaniem przemocy i uzasadnionym przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy	49	36	59	49
---	----	----	----	----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie.

Liczba wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” nie jest adekwatna w stosunku do liczby rodzin, w których dochodzi do wystąpienia zjawiska przemocy. Zdarzają się sytuacje, że występują wszelkiego rodzaju formalne przeszkody do prowadzenia procedury, jak również ustalenie, że w danej sytuacji nie dochodziło do występowania przemocy. Jako formalne przeszkody należy wskazać fakt, iż procedura „Niebieskie Karty” wykorzystywana jest do celów osobistych m.in. spraw rozwodowych, podziału majątku między małżonkami lub jest konfliktem pomiędzy dwojgiem ludzi niemającym znamion przemocy, ale także utrzymująca się i niemożliwa do zmiany bierna postawa osoby doznającej przemocy domowej skutkująca niemożnością ustalenia czy dochodziło do przemocy. Większa ilość procedur „Niebieskie Karty” jest prowadzona do czasu ustania przemocy i uzyskania przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy.

Warto zaznaczyć, iż nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła obowiązek prowadzenia działań monitorujących przez członków grupy diagnostyczno – pomocowej, wobec osoby stosującej przemoc domową i osoby doznającej przemocy domowej, przez okres 9 miesięcy, po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. Na uwagę zasługuje fakt, iż przed wejściem w życie nowelizacji ustawy rodziny, w których zakańczano procedury „Niebieskie Karty” nie podlegały obowiązkowemu monitoringowi.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GRYFINIE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie udziela mieszkańcom Gminy Gryfino usługi, które umożliwiają im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Zadania realizowane przez Ośrodek wynikają m.in. z ustawy o pomocy społecznej. Krąg osób korzystających z różnorodnych form usług jest szeroki i jest wynikiem problemów związanych m.in. z zatrudnieniem, stanem zdrowia.

Jednym z powodów udzielania pomocy społecznej jest przemoc. Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy mogą korzystać z pomocy finansowej, ale przede wszystkim ze świadczenia niepieniężnego, jakim jest szeroko rozumiana praca socjalna.

Poniższe dane przedstawiają liczbę rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w związku z wystąpieniem zjawiska przemocy.

	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych pracą socjalną w ramach procedury „Niebieskie Karty”	104	73	99	101

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

Powyższe dane przedstawiają liczbę rodzin, w których wystąpił problem przemocy i które objęte były pomocą w formie pracy socjalnej w latach 2020-2023.

Pracownicy socjalni w ramach organizacji swojej pracy biorą udział w posiedzeniach grup diagnostyczno – pomocowych, nazywanych wcześniej grupami roboczymi.

Poniższe dane przedstawiają ilość posiedzeń grup w latach 2020 -2023.

	2020	2021	2022	2023
Ilość posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych	321	308	302	388

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie.

Powyższe dane przedstawiają znaczny wzrost liczby spotkań członków grup diagnostyczno – pomocowych w roku 2023, co uwarunkowane jest zmianami legislacyjnymi. Po wejściu w życie znowelizowanych przepisów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, pierwsze spotkanie grupy diagnostyczno – pomocowej, podczas którego dokonywana jest diagnoza i ocena sytuacji, odbywa się w składzie: pracownik socjalny oraz dzielnicowy. Kolejne spotkania odbywają się z udziałem osób, doznających przemocy oraz stosujących przemoc.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GRYFINIE

W Gminie Gryfino zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie, z siedzibą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie. Głównym zadaniem komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, ale także podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Problem uzależnienia od alkoholu stanowi jeden z czynników ryzyka w sytuacji przemocy, zatem komisja koncentruje się w swoich działaniach także na jej

przeciwdziałaniu. Zespół Interdyscyplinarny powołuje do składu grupy diagnostyczno – pomocowej członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jego obecność pozwala podjąć działania mające na celu skierowanie osoby nadużywającej alkoholu na leczenie odwykowe, a także objąć członków rodziny pomocą w ramach terapii dla osób współuzależnionych.

Ponadto warto także zaznaczyć, że w toku prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” członkowie grup diagnostyczno – pomocowych, w sytuacji zdiagnozowania występowania problemu z nadużywaniem alkoholu, przez daną osobę w rodzinie, wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o skierowanie lub kierują samodzielnie osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, celem podjęcia wobec tych osób odpowiednich działań.

Poniższa tabela przedstawia ilość wniosków kierowanych przez zespół interdyscyplinarny do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie, w latach 2020 – 2023.

Podmiot	Liczba przekazanych wniosków			
	2020	2021	2022	2023
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15	8	22	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.

Poniższa tabela przedstawia ilość procedur „Niebieskie Karty”, które zostały wszczęte w latach 2020-2023 w zestawieniu z procedurami, w których uczestnikiem był członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	2020	2021	2022	2023
Liczba procedur „Niebieskie Karty”	76	73	81	94
Ilość procedur „Niebieskie Karty”, w których zaznacza się problem nadużywania alkoholu	58	63	48	57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie.

Jak wskazują powyższe dane, w większości rodzin, w których wdrożona została procedura „Niebieskie Karty” występuje problem nadużywania alkoholu. Z analizy środowisk, w których wystąpiło zjawisko przemocy wynika, iż problem nadużywania alkoholu dotyczy głównie osób, wskazanych jako stosujące przemoc domową.

PUNKT DORADZTWA I KONSULTACJI

Na terenie Gminy Gryfino, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie funkcjonuje Punkt Doradztwa i Konsultacji, w którym mieszkańcy Gminy Gryfino mają możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologa dla dzieci młodzieży i ich rodzin, terapeuty rodzinnego, konsultacji w działaniach interwencyjno – wspierających dla osób dotkniętych przemocą domową i stosujących przemoc, poradnictwa prawnego, terapii dla osób uzależnionych od narkotyków.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie zapewnia świadczenie usług mediatora, w zakresie prowadzenia mediacji w celu rozwiązywania konfliktów rodzinnych, zapobiegania przemocy, zapobiegania rozpadowi rodziny. Usługa świadczona jest według zgłoszonych potrzeb.

Poniżej przedstawiono dane ilościowe dotyczące liczby udzielanych porad w ramach Punktu Doradztwa i Konsultacji w latach 2020 - 2023.

	2020	2021	2022	2023
Porady prawne	55	65	80	107
Terapia rodzinna	51	47	96	67
Konsultacje w działaniach interwencyjno - wspierających dla osób doznających i stosujących przemoc	33	42	55	52
Konsultacje psychologa dla dzieci młodzieży i ich rodzin	15	14	-	34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Punktu Doradztwa i Konsultacji.

Z powyżej przedstawionej tabeli wynika, iż najwięcej udzielanych jest porad przez prawnika. Zakres konsultacji obejmuje głównie sprawy karne, cywilne, rodzinne, rozwodowe, podziału majątku.

Od grudnia 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej rozszerzył zakres wsparcia terapeutycznego o konsultacje psychologa dla dzieci, młodzieży i ich rodzin. W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie nie zatrudniał psychologa udzielającego konsultacji dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w Punkcie, natomiast tę formę usługi zapewniono rodzinom w miejscu ich zamieszkania. Nadto osoby potrzebujące wsparcia otrzymywały specjalistyczną pomoc w ramach funkcjonującego Punktu.

Warto także zaznaczyć, że dla osób doznających przemocy, w przypadku zdiagnozowania potrzeb, tworzone są grupy wsparcia. Spotkania odbywają się w godzinach popołudniowych w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie, a ich celem jest podniesienie świadomości osób doznających przemocy, w zakresie m.in.: wzmocnienia

poczucia własnej wartości, kompetencji społecznych czy też zwiększenia świadomości przysługujących praw.

Działalność punktu jest propagowana poprzez działania informacyjne. O dostępności z powyższych form wsparcia Mieszkańcy Miasta i Gminy Gryfino informowani są za pomocą Internetu, ulotek, przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie, a także poprzez publikację w lokalnej prasie.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W GRYFINIE

Zgodnie z art. 1. ust. 1 ustawy o Policji „policja (...) przeznaczona jest do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku.” Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie odgrywa ważną rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Dane KPP w Gryfinie, pozwalają przeanalizować problem przemocy. Przedstawiają one informacje na temat ilości sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A”, przez funkcjonariuszy policji, jak również ilości prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy.

Analiza porównawcza dotycząca przemocy domowej w latach 2020-2023 na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie.

	2020	2021	2022	2023
Ilość formularzy NK – A, sporządzony przez Funkcjonariuszy KPP	86	73	83	89
Ilość prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy	97	153	166	165

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie.

Analizując powyższe dane, można zauważyć, że w roku 2023 funkcjonariusze policji sporządzili najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A”. Dane te dotyczą procedur, które były wszczęte przez policję, ale także zdarzeń, które dokumentowały kolejne zdarzenie z użyciem przemocy w danej rodzinie.

Ponadto dane te przedstawiają, że w latach 2022-2023 ilość prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy utrzymywała się na podobnym poziomie. Warto zaznaczyć, że postępowanie karne uruchamiane jest poprzez złożenie zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na policji lub w Prokuraturze.

Należy także podkreślić, że zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych

lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora. Natomiast osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Niezależnie od prowadzonych przez policję postępowań przygotowawczych dotyczących przestępstw związanych z przemocą warto podkreślić, że KPP w Gryfinie realizuje także procedurę „Niebieskie Karty”. Dzielnicowi wchodzi w skład grup diagnostyczno – pomocowych powołanych, celem dokonania diagnozy i pracy z poszczególnymi rodzinami.

PROKURATURA REJONOWA W GRYFINIE

Przemoc domowa, z punktu widzenia prawa, jest przestępstwem. Przestępstwo to znane jest w kodeksie karnym jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, określone w art. 207 Kodeksu Karnego. Znęcanie się należy do przestępstw ściganych z urzędu, czyli organy ścigania są zobowiązane do wszczęcia postępowania, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do przestępstwa.

Najczęściej, w przypadku przemocy stosowany jest artykuł 207 § 1 k.k. „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny...” przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Diagnozę problemu przemocy sporządzono także na podstawie otrzymanych informacji z Prokuratury Rejonowej w Gryfinie.

Poniższe dane przedstawiają dane dotyczące ilości zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy, które wpłynęły do Prokuratury Rejonowej w Gryfinie oraz ilości spraw, w których sprawca został skazany za stosowanie przemocy w latach 2020-2023.

	2020	2021	2022	2023
Ilość zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy	152	168	195	172
Ilość postępowań, w których sprawca został skazany za stosowanie przemocy	69	79	70	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Prokuratury Rejonowej Policji w Gryfinie.

Z analizy powyższych danych, wynika, że w roku 2022 złożono najwięcej zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy. Liczba składanych zawiadomień nie jest tożsama z ilością osób skazanych za przestępstwo z użyciem przemocy. Podobnie jak w przypadku procedury „Niebieskie Karty”, tak również w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym w związku ze złożonym zawiadomieniem, okazuje się, że działanie danej osoby nie ma znamion przemocy.

ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ SĄDU REJONOWEGO W GRYFINIE

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno - pomocowe, w których skład, w uzasadnionych przypadkach, wchodzi również kuratorzy sądowi. Uzasadnionym przypadkiem dla powołania kuratora sądowego jest sprawowany w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” nadzór lub dozór kuratora. Kuratorzy sądowi działają w dwóch obszarach, jako kuratorzy dla dorosłych oraz kuratorzy rodzinni. Głównym zadaniem kuratorów dla dorosłych jest pełnienie dozorów i kontrola zachowania skazanego w sprawach nieobjętych dozorem (na etapie postępowania wykonawczego), a kuratorów rodzinnych pełnienie nadzorów (na etapie postępowania rozpoznawczego i wykonawczego) i sporządzanie wywiadów środowiskowych - wstępnych diagnoz środowiskowych (na etapie postępowania rozpoznawczego lub wyjaśniającego) dot. sytuacji opiekuńczej małoletniego lub nieletniego. Kurator rodzinny, czy kurator dla dorosłych, realizują zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Kurator jest jedną z osób, które mają szczególny wpływ na przeciwdziałanie i zatrzymanie przemocy domowej, które są pod jego nadzorem lub dozorem. Wspiera i pomaga w ramach prac grup diagnostyczno – pomocowych służby, które podejmują działania na rzecz osoby dotkniętej przemocą, jak również jako kuratorzy dla dorosłych podejmują interwencje wobec sprawcy. Kuratorzy funkcjonują w strukturach sądów rejonowych i wykonują zadania o charakterze: wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym.

Kuratorska Służba Sądowa w swoich rejestrach dysponuje danymi dotyczącymi osób objętych dozorem kuratora w związku z popełnieniem czynu z art. 207 kk.

	2020	2021	2022	2023
Ilość osób objętych dozorem kuratora, w związku z popełnieniem czynu z art. 207 kk	24	13	42	32

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Sądu Rejonowego w Gryfinie.

Powyższe dane wskazują, że liczba osób zamieszkałych na terenie Gminy Gryfino i objętych dozorem kuratora, w związku z popełnieniem czynu z art. 207 kodeksu Karnego, w roku 2022 była najwyższa.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRYFINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada zadania zakresu przeciwdziałania przemocy również na powiaty. Zgodnie z zapisami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, na powiaty nakłada się zadanie związane z realizacją programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. W powiecie gryfińskim zadanie te jest realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Poniższe dane dotyczą ilości osób, które przystąpiły do Programu korekcyjno - edukacyjnego, jak również tych, które ukończyły udział w Programie w latach 2020- 2023.

	2020	2021	2022	2023
Liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie korekcyjno - edukacyjnym	19	21	21	18
Liczba osób, które ukończyły Program	12	14	16	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Powyższe dane wskazują, że w latach 2021-2022 do udziału w programie przystąpiło najwięcej osób. Liczba osób, które stosują przemoc w i poddają się oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym, utrzymuje się na takim samym poziomie. Liczba tych osób w dalszym ciągu jest bardzo mała. Niestety nie wszystkie osoby, które przystępują do udziału w Programie, ten Program kończą, a powodem tego stanu rzeczy może być fakt, iż do tej pory udział w Programie był dobrowolny. Sytuacja w roku 2023 uległa zmianie, bowiem nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła ważne zmiany w zakresie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, m.in. dała możliwość złożenia zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń - [Niestosowanie się do obowiązków przez osoby stosujące przemoc domową skierowane do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych] „Kto uporczywie nie stosuje się

do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”.

PLACÓWKI OŚWIATOWE

Dyrektorzy szkół, jak również nauczyciele, w myśl ustawy o systemie oświaty zobowiązani są do wspierania wychowawczej roli rodziny. Do zadań przewidzianych dla pracowników oświaty zalicza się m.in. zapobieganie krzywdzeniu dzieci, jak również podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia ich bezpieczeństwa. Zdarzają się przypadki, że szkoła musi podejmować interwencję, kiedy to pewne niebezpieczeństwa pochodzą z środowiska domowego. Jednym z podstawowych obowiązków przewidzianych dla pracowników oświaty jest troska o dobro i bezpieczeństwo ucznia. Całe grono pedagogiczne zobowiązane jest do reagowania w chwili zaistnienia uzasadnionego podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej.

Poniższa tabela wskazuje ilość wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” przez placówki oświatowe, w związku z wystąpieniem problemu przemocy.

	2020	2021	2022	2023
Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” przez oświatę	0	2	4	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru wpływu kwestionariuszy „Niebieska Karta” do Zespołu Interdyscyplinarnego

Jak wskazują powyższe dane, ilość procedur „Niebieskie Karty”, które wdrażane są przez przedstawicieli placówek oświatowych jest bardzo niska. Być może dzieje się tak, że w placówkach oświatowych nauczyciele, pedagodzy nie diagnozują problemu przemocy domowej. Z informacji pozyskanych od placówek oświatowych z terenu Gminy Gryfino wynika, iż w szkołach zauważa się występowanie form przemocy rówieśniczej. W placówkach pojawiają się zachowania agresywne. Jest to głównie agresja słowna w postaci wyśmiewania, przezywania, przedrzeźniania, zastraszania, używanie wulgaryzmów. Niektóre z placówek wskazały, że w zdarzają się sytuacje, że dochodzi do użycia przemocy fizycznej. Wskazano również, że wiele incydentów z użyciem przemocy odbywa się w świecie wirtualnym. Jest to zjawisko tzw. cyberprzemocy, czyli przemocy z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Ta forma przemocy bywa określana, jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie.

W celu wyeliminowania powyższych zachowań wśród dzieci i młodzieży, w placówkach oświatowych podejmowane są działania, aby przeciwdziałać agresji i przemocy w szkole. Pedagodzy, nauczyciele, wychowawcy w sytuacji otrzymania zgłoszenia o wystąpieniu niepożądanego zjawiska reagują tego samego dnia. W szkołach organizowane są pogadanki, profilaktyczne lekcje wychowawcze, szkolenia dla kadry pedagogicznej z zakresu przeciwdziałania przemocy, warsztaty zarówno dla kadry pedagogicznej jak i dla uczniów oraz rodziców. Ponadto w szkołach realizowane są między innymi programy takie jak: „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Archipelag Skarbów”.

W działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy placówki oświatowe wspierane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, jak również Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie. Natomiast pedagodzy, którzy wchodzi w skład grup diagnostyczno – pomocowych, wspierani są m.in. w zakresie podnoszenia kompetencji poprzez udział w szkoleniach.

W związku z przeciwdziałaniem zjawiska przemocy i usprawnieniu działań w tym zakresie, placówki oświatowe nadal zauważają potrzebę podejmowania działań, profilaktycznych w różnorodnych formach, od szkoleń, warsztatów, po programy rekomendowane. Jako adresatów działań wskazują uczniów, kadre pedagogiczną, jak również rodziców. Wobec powyższego bardzo ważną kwestią w zadaniach proponowanych w Programie jest wspieranie rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców.

4. WNIOSKI Z RAPORTU DIAGNOZY PROBLEMÓW I POZYTYWNEGO POTENCJAŁU MŁODZIEŻY W UJĘCIU PROFILAKTYKI ZINTEGROWANEJ

W miesiącu grudniu 2023 r. na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie zrealizowano program rekomendowany, znajdujący się na liście programów rekomendowanych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom pod nazwą „Archipelag Skarbów”, który skierowany był do 126 uczniów uczęszczających do klas VIII szkół podstawowych funkcjonujących na terenie Gminy Gryfino (tj. SP Nr 1 w Gryfinie, SP Nr 2 w Gryfinie, SP Nr 3 w Gryfinie, SP w Radziszewie, SP w Żabnicy, SP w Chwarstnicy, SP w Gardnie) oraz rodziców nauczycieli. W/w program ukierunkowany był na profilaktykę zintegrowaną, obejmujący układ dwóch spotkań z uczniami. Celem programu jest zapobieganie różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, w tym: ograniczenie natężenia przemocy rówieśniczej (fizycznej, słownej oraz o podtekście seksualnym). Z przeprowadzonego programu opracowana została diagnoza dotycząca

zachowań problemowych i ryzykownych młodzieży tj. m.in. przemoc rówieśnicza. Z przeprowadzonego badania wynika, iż około 29% osób badanych zgłosiło doświadczenie przemocy fizycznej. W przypadku przemocy werbalnej ofiarą było 43% ósmoklasistek oraz 35% ich rówieśników. Natomiast bycie sprawcą przemocy werbalnej zadeklarowało 43 % chłopców i 17% dziewcząt. Z analizy badań wynika także, że uczestnikami pojedynczych bójek w większości byli chłopcy. Udział w bójkach często bywa powiązany z byciem sprawcą przemocy fizycznej i cyberprzemocy. Młodzież, niezależnie od płci, podobnie często zgłaszała doświadczenie cyberprzemocy ze strony rówieśników. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w większości przypadków byli to chłopcy.

W związku z tym, iż zjawisko przemocy, w tym także rówieśniczej coraz częściej dotyka dzieci i młodzież, niniejszy Program zakłada realizację działań skierowanych do dzieci i młodzieży, poprzez organizację zajęć uświadamiających zagrożenia wynikające z występowania zjawiska przemocy zakresie przeciwdziałania przemocy.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU I CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel główny:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cele szczegółowe:

Cel 1. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Gryfino

Działania:

1. pozyskiwanie danych na temat zjawiska przemocy od instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, celem sporządzania statystyk określających wielość zjawiska przemocy,
2. zlecenie przeprowadzenia diagnozy,

Wskaźniki:

1. liczba sporządzonych statystyk,
2. liczba zleconych diagnoz,

Termin realizacji:

1. działanie realizowane raz na dwa lata,
2. działanie realizowane raz w okresie od 2024-2030,

Cel 2. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Działania:

1. rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej,
2. organizacja akcji, lokalnych kampanii profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej,
3. promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy poprzez prowadzenie w szkołach warsztatów, wykładów dla rodziców wzmacniających kompetencje wychowawcze,
4. prowadzenie w szkołach zajęć uświadamiających zagrożenia wynikające z występowania zjawiska przemocy,

Wskaźniki:

1. liczba i rodzaj rozpowszechnianych materiałów informacyjno – edukacyjnych, liczba akcji promocyjnych,
2. liczba zrealizowanych przedsięwzięć,
3. liczba przeprowadzonych zajęć,
4. liczba przeprowadzonych zajęć w szkołach,

Termin realizacji:

1-4 - działanie realizowane corocznie,

Cel 3. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Działania:

1. udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, poprzez specjalistyczne poradnictwo,
2. upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby doznające przemocy,
3. podjęcie działań interwencyjnych oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsca w specjalistycznym ośrodku wsparcia oraz zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w związku z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
4. nawiązywanie współpracy z podmiotami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
5. monitorowanie sytuacji osób/ rodzin dotkniętych problemem przemocy,

6. organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i osób doznających przemocy domowej,
7. zapewnienie wsparcia w ramach funkcjonującego lokalnego telefonu zaufania,

Wskaźniki:

1. liczba i rodzaj udzielanych porad, konsultacji/ liczba osób korzystających ze wsparcia,
2. liczba utworzonych informatorów dla osób doznających przemocy domowej,
3. liczna interwencji/ liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia, hostelów, domów samotnych matek itp./ liczba dzieci, którym zapewniono dziecku ochronę w trybie art. 12 ustawy,
4. liczba zleconych lub wspólnie zrealizowanych projektów,
5. liczba rodzin objętych pracą socjalną/ liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,
6. liczba utworzonych grup wsparcia i liczba osób uczestniczących w działaniach,
7. liczba przeprowadzonych rozmów,

Termin realizacji:

1. działanie realizowane na bieżąco,
2. raz w roku,
3. działanie realizowane na bieżąco, w ramach zdiagnozowanych potrzeb,
4. działanie realizowane na bieżąco,
5. działanie realizowane na bieżąco,
6. działanie realizowane corocznie, w miarę potrzeb,
7. działanie realizowane na bieżąco,

Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Działania:

1. organizacja szkoleń, doradztwa, warsztatów, konferencji przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury „Niebieskie Karty”,
2. kierowanie kadry na szkolenie na poziomie wojewódzkim,
3. organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych,
4. zapewnienie możliwości uczestniczenia w superwizji, coachingu,

Wskaźniki:

1. liczba szkoleń, warsztatów, konferencji oraz liczba osób uczestniczących w działaniu,
2. liczba przeszkolonych osób,
3. liczba zorganizowanych spotkań,

4. liczba osób, które wzięły udział w superwizji,

Termin realizacji:

1-4 działanie realizowane corocznie,

Cel. 5. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Działania:

1. kierowanie sprawców przemocy domowej do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz programach psychologiczno – terapeutycznych,
2. motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych,

Wskaźniki:

1. liczba wydanych skierowań,
2. liczba sprawców uczestniczących w programach,

Termin realizacji:

1-2 działanie realizowane na bieżąco.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. ADRESACI PROGRAMU:

Adresatami programu jest cała społeczność Gminy Gryfino, ponieważ przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym. W sposób szczególny Program ten adresowany jest do osób stosujących przemoc i doznających przemocy, świadków przemocy, a także osób i służb pracujących w obszarze przemocy w domowej. Ujęte w programie działania z zakresu profilaktyki występowania przemocy domowej adresowane są do wszystkich mieszkańców, niezależnie od płci i wieku, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji dzieci.

2. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie realizowany w latach 2024 - 2030 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie we współpracy z lokalnym samorządem, instytucjami i organizacjami pozarządowymi, jak również innymi podmiotami, które działają w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W celu sprawnego i skutecznego przeciwdziałania przemocy konieczna jest interdyscyplinarna współpraca między instytucjami nadzorującymi i realizującymi zadania w tym zakresie.

Przy realizacji programu współpracować będą następujące podmioty:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Policja,
- Prokuratura,
- Sąd,
- Placówki służb zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny.

3. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Realizując działania zawarte w Programie, planuje się osiągnąć następujące efekty:

- podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej,
- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- zminimalizowanie zjawiska przemocy oraz jego skutków,
- zwiększenie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy,
- podnoszenie systemu wartości osób doznających przemocy bądź osób będących jej świadkami,
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

V. MONITOROWANIE

Niniejszy program monitorowany będzie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie. Działania będą podlegać systematycznej ocenie, a w razie potrzeby bieżącej modyfikacji. Monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, przedkładaną Burmistrzowi Miasta i Gminy Gryfino do dnia 28 lutego każdego roku.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania Programu będą finansowane ze środków pochodzących:

- ze środków własnych gminy;
- z budżetu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie;
- z dotacji uzyskanych z budżetu państwa
- oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych.

VII. ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 jest dokumentem wskazującym na potrzebę wzajemnej współpracy, jak również interdyscyplinarne podejście do zjawiska przemocy. Szczególne znaczenie ma rozwijanie i wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej, która daje gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie osób doznających przemocy. Zjawisko przemocy, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Gryfino. Bardzo ważne jest, aby w dalszym ciągu kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i realizować zadania, które nakłada na Gminy ustawodawca. Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem jest jednym z podstawowych założeń programu. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania.

Realizowanie zadań zawartych w Programie przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2024, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/257/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 28 stycznia 2021 r.

W związku z obszerną nowelizacją w/w ustawy, która weszła w życie 22 czerwca 2023 r., a wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535), jak również ustanowieniem Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., zasadnym jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Sporządziła:
Paulina Pawłowska